

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

**KLAIPĖDOS RAJONE IŠLIKUSIŲ SOVIETMEČIO IDEOLOGIJOS SIMBOLIŲ,
PALAIDOJIMO VIETŲ IR PAMINKLŲ VERTINIMO
DARBO GRUPĖS PASITARIMO PROTOKOLAS**

2022-04- Nr.

Gargždai

Pasitarimas įvyko 2022-04-12. Pradžia 13 val. Pabaiga 14.30 val.

Pasitarimo pirmininkė – Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Rasa Petrauskienė.

Pasitarimo sekretorė – Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyriaus patarėja Sonata Šmatauskienė.

Dalyvavo: dalyvių sąrašas pridedamas.

DARBOTVARKĖ. Dėl Klaipėdos rajone išlikusių sovietmečio ideologijos simbolių, palaidojimo vietų ir paminklų vertinimo.

SVARSTYTA. Dėl Klaipėdos rajone išlikusių sovietmečio ideologijos simbolių, palaidojimo vietų ir paminklų vertinimo.

Darbo grupės nariai supažindinti su Klaipėdos rajone išlikusiais sovietmečio ideologiniais simboliais, palaidojimo vietomis ir paminklais. Informuota, kad Klaipėdos rajone yra išlikę šie objektai: simboliai ant Gargždų muzikos mokyklos fasado, Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vietos Gargždų m., Dobilų mstl. ir Kretingalės mstl., Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos nežinomų karių kapas Vėžaičių mstl. kapinėse, paminklinis akmuo Aukštikių k. ir P. Cvirkos gatvės pavadinimas Gargždų m.

V. Vareikis ir L. Liutikienė siūlo nepriimti skubių sprendimų, būtina atsižvelgti į objektus, kurie registruoti Kultūros vertybių registre, sulaukti Desovietizacijos įstatymo ir kitų teisės aktų pakeitimų nacionaliniu lygiu. Visi sprendimai turi būti labai aiškiai apgalvoti, įvertinti ir priimti taip, kaip reikalauja teisės aktai.

Pagarsinti gauti raštai, kurie teikiami darbo grupei svarstyti (pridedama):

1. Dėl Gargždų muzikos mokyklos tarybos 2022-03-07 rašto „Dėl sovietinės simbolikos pašalinimo“, kuriame prašoma panaikinti ant muzikos mokyklos fasado esančią tarybinę simboliką.

Darbo grupės nariai informuoti, kad 2019 m. Administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė svarstė šių simbolių ant Gargždų muzikos mokyklos fasado išsaugojimo reikalingumą. Darbo grupėje dalyvavo paveldo specialistai – istorikai, ekspertai, muziejininkai. Nutarta palikti simbolius ant Gargždų muzikos mokyklos fasado, nes Gargždų muzikos mokyklos pastatas, statytas 1956 m., yra vienas iš Gargždų centrinės dalies struktūros XX a. II p. apstatymo elementų ir atspindi socialistinio realizmo architektūrą. Pastatą būtina išsaugoti visumoje tokį, koks buvo sukurtas, bei svarstyti galimybę ant Gargždų muzikos mokyklos pastato pakabinti informacinę lentelę, kurioje tinkamai, suprantamai, šiuolaikiškai ir korektiškai būtų pristatyta pastato atsiradimo istorija vietos bendruomenėms ir miesto svečiams.

R. Petrauskienė informavo, kad dalyvavo 2019 m. posėdyje ir su priimtu sprendimu, kad palikti simbolius, nesutiko. Jos teigimu, varpa ir pjautuvas asocijuojasi su sovietmečiu.

V. Paulionienė pareiškė pastabą, kodėl keliama iš naujo klausimai, kuriems sprendimai buvo jau priimti. Turime priimti visus ženklus, juos pažinti, išmokti ir jų nebijoti. Tai yra mūsų istorija ir mes ją turime žinoti visą ir visokią.

V. Vareikis mano, kad tai yra antriniai simboliai ir jie nieko ypatingo nereiškia, jis istoriškai yra vertingas ir įdomus. Siūlo likti prie jau priimtų sprendimų.

S. Pocyte šiame dekoru elemente nemato jokių asociacijų su herbo simbolika. Tie, kurie statė šį pastatą ir dėjo šiuos dekorus, tai darė su kuo mažiau tos sovietinės ideologijos. Pjautuvas ir varpos yra mūsų Lietuvos žemės ūkio agrarinis prisiminimas ir šiuos simbolius nesieja su sovietinės ideologijos simboliais. Siūlo taip pat likti prie 2019 m. priimtų sprendimų.

1. NUTARTA. Palikti simbolius ant Gargždų muzikos mokyklos pastato ir ant pastato pakabinti informacinę lentelę apie pastato istoriją, kuri turėtų edukacinę vertę.

2. Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos nario Vytauto Butkaus 2022-04-05 prašymas, kuriame prašoma išanalizuoti galimybes perkelti Gargždų miesto parke, Dovilų ir Kretingalės miestelių centruose esančias sovietinių karių kapus bei peržiūrėti, ar rajone nėra likusių paminklų, atminimo lentų, pavadinimų, ženklų, iškabų ar kitų simbolių, kurie atspindi sovietų okupaciją Lietuvoje, ir esant tokiems, organizuoti jų pašalinimą.

Darbo grupės nariai informuoti, kad Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vietos Gargžduose, Doviluose ir Kretingalėje turi teisinę apsaugą ir įrašyti į Kultūros vertybių registrą. Nustatyta vertingoji savybė žemės ir jos paviršiaus elementai – Sovietų Sąjungos karių, žuvusių Antrajame pasauliniame kare, palaikai bei reljefas.

R. Petrauskienė. Kapinėse esančių palaikų negalime perkelti, nes jiems suteikta kultūros paveldo apsauga.

A. Kinderienė. Palaikų perkėlimo procedūra nėra paprasta, ji griežtai reglamentuota teisės aktais ir tik po palaikų perkėlimo būtų galima spręsti dėl apsaugos netaikymo šiems objektams.

S. Pocyte. Ženevos konvencijoje, kurią Lietuva pasirašė 2000 m., pagal 1 protokolo 34 straipsnį, Antrojo pasaulinio karo žuvusiųjų kapinės, amžinojo laidojimo vietos yra saugoms, prižiūrimos ir pažymimos tarptautinių susitarimu.

V. Vareikis. Bet kokioje kultūroje judinti kapų negalima niekada.

L. Liutikienė siūlo svarstyti paprastesnius sprendimus, kuriuos pavyktų greičiau įgyvendinti ir duotų tam tikrą rezultatą, pvz. Gargžduose karių kapinėse ant cementinės plokštės uždėti užsklandą ar uždangą, kuri sušvelnintų šio objekto buvimą ir poveikį parko lankytojams, bendruomenei.

V. Vareikis. Kapai yra nejudinami, bet informacinius dalykus kapinėse būtų galima atnaujinti, juos patikslinant.

Diskutuota dėl kapinių teritorijų pertvarkymo, numatant sukurti naujas architektūrinės raiškos priemones objektų atskleidimui ir įrengti informacines lenteles. Informuota, kad kapinėse prie vertingųjų savybių nėra įtraukti įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos (plokštės, stelos, atminimo lentos su įrašais), tačiau bet kokie tvarkymo darbai turi būti atliekami vadovaujantis LR kultūros ministro 2016-05-02 įsakymu Nr. ĮV-354 patvirtintomis Užsienio valstybėms reikšmingo nekilnojamojo kultūros paveldo, esančio Lietuvos Respublikoje, tvarkymo taisyklėmis ir projektai derinami su Kultūros ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Kultūros paveldo departamentu, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centru.

Darbo grupės nariai informuoti, kad Vėžaičių miestelio kapinėse yra kapas, kuriame palaidoti nežinomi kariai. Kapas uždengtas akmens plokšte, ant kurios įrašytas užrašas „Nežinomi tarybinės armijos kariai, žuvę 1944 metais“.

Aptartas Klaipėdos rajono savivaldybės TS-LKD frakcijos pirmininko Alfredo Šiaulio 2022-04-12 raštas „Dėl Dovilų miestelio pirmųjų kapinių“.

Pastebėta klaida, kad rašte yra kalbama ne apie Dovilų miestelio pirmąsias kapines, o Dovilų miestelio antrąsias kapines.

Dovilų seniūnijos iniciatyva šios Dovilų miestelio senosios kapinės tvarkomos ir pastoviai prižiūrimos pagal Klaipėdos rajono senųjų kapinių tvarkymo darbų programai skirtas lėšas, kapinės aptvertos tvora, taip pat pastatytas informacinis ženklas. Siūloma įrengti rodyklę, kuri nurodytų kryptį į senąsias kapines bei papildyti informacinį stendą istorine medžiaga ir apie kapinėse palaidotus žymius žmones.

S. Pocytė sutinka, kad prie kapinių prieiti yra sudėtinga, tačiau kapinės sutvarkytos (sutvarkyti takeliai, iškirsti medžiai).

R. Petrauskienė siūlo priimti sprendimą, kad organizuojant Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vietas Dovylose pertvarkymą, su istorikų pagalba sutvarkyti ir šalia esančias Dovylių mstl. antrąsias senąsias kapines (dvaro kapines).

2. NUTARTA:

2.1. Nepritarti palaikų perlaidojimui Gargždų, Dovylių ir Kretingalės karių kapinėse, nes šios palaidojimo vietos registruotos Kultūros vertybių registre ir pagal Vertinimo tarybos aktą nustatytos vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai – Sovietų Sąjungos karių, žuvusių Antrajame pasauliniame kare palaikai, reljefas. Taip pat šių palaidojimo vietų apsaugą reglamentuoja Ženevos konvencija.

2.2. Siūlyti Administracijos direktoriui inicijuoti Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vietų Gargžduose, Kretingalėje ir Dovylose pertvarkymą, sukuriant šioms vietoms naujas architektūrines raiškos priemones ir paženklinėti kapines informacinėmis lentelėmis, pateikiant trumpą informaciją apie objektą.

2.3. Siūloma įrengti krypties rodyklės į Dovylių mstl. antrąsias senąsias kapines bei papildyti medžiagą istoriniais duomenimis šių kapinių informaciniame stende.

3. Dėl paminklinio akmens Aukštikių k., Sendvario sen.

Paminklinis akmuo Lietuviškos 16-osios divizijos kariams atminti stovi nesuformuotoje valstybinėje žemėje, prie GNSB „Žaliojo slėnio“. Paminklą sutvarkė ir prižiūri Antihitlerinės koalicijos šalių Antrojo pasaulinio karo dalyvių organizacija. Vieta neturi jokios istorinės prasmės, objektas neregistruotas Kultūros vertybių registre.

3. NUTARTA. Siūlyti Administracijos direktoriui kreiptis į Antihitlerinės koalicijos šalių Antrojo pasaulinio karo dalyvių organizaciją, nurodant 1 mėn. terminą pašalinti paminklinį akmenį iš valstybinės žemės ir informuoti, kad nepašalinus per nustatytą terminą, akmens pašalinimą inicijuos Klaipėdos rajono savivaldybės teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Klaipėdos rajono savivaldybės TS-LKD frakcijos 2022-04-06 prašymas „Dėl Petro Cvirkos gatvės Gargždų mieste pavadinimo keitimo“.

Darbo grupės nariai informuoti, kad šiuo prašymu prašoma teikti svarstyti klausimą dėl Gargžduose esančios Petro Cvirkos gatvės pavadinimo keitimo. Siūloma Petro Cvirkos gatvės pavadinimą pakeisti į Viliaus Gaigalaičio gatvę, Lietuvos valstybingumą, šio krašto istoriją atspindinčiu gatvės vardu arba Kovo 11-osios gatve, kuri įprasmintų Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną.

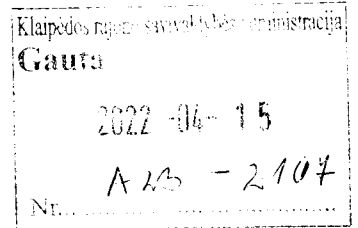
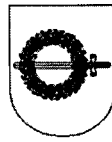
4 NUTARTA. Pritarti Petro Cvirkos gatvės pavadinimo keitimui ir prašymą teikti svarstyti Klaipėdos rajono savivaldybės gatvių, pastatų, statinių ir kitų objektų pavadinimų suteikimo komisijai.

Pasitarimo pirmininkė

Rasa Petrauskienė

Pasitarimo sekretorė

Sonata Šmatauskienė

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TS-LKD FRAKCIJA

Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktoriui
Justui Ruškiui

2022-04-12

DĖL DOVILŲ MIESTELIO PIRMŲJŲ KAPINIŲ

Prašome sprendžiant klausimus dėl sovietmečio palikimo atkreipti dėmesį į materialaus paveldo tvarkybą ir įženklinimą bei skiriamus prioritetus gaivinant ir puoselėjant paveldą. Pavyzdžiui, Doviluose sovietinių karių kapinės užstoja Dvilų pirmąsias kapines, į kurias iki šiol nėra jokios kryptarodės ar matomo kelio. Nors prie Dvilų pirmųjų kapinių prieš keletą metų privačia iniciatyva pastatytas paminklinis akmuo, tačiau jis yra tarp medžių ir krūmų, matomas tik priėjus prie pačių kapinių, prie kurių prieiti įmanoma tik per pievos atkarpą už sovietmečio karių kapinių. Todėl šios – Dvilų pirmosios, arba kitaip buvusios vadinamos dvaro kapinės nematomos ir nerandamos ne tik rajono svečiams, bet menkai žinomos ir vietiniams gyventojams. Per sovietmečio karių kapines einanti medžių alėja kažkada vedė būtent į vadinamąsias dvaro kapines, – dabar ji yra atkirsta sovietmečio kapinių tvoros.

Dvilų kapinėse palaidoti žmonės liudija apie miestelio klestėjimą tarpukariu ir ankstesniais laikais. Čia ilsisi buvusio Malūno dvaro savininkas ir XX a. pradžios Dvilų viršaitis A. M. Krauzė, kuris buvo ne kartą renkamas Vokietijos Reichstago nariu, raštvedybą tvarkė lietuviškai, buvo lietuvių pusėje ir prisidėjo prie lietuviybės išlaikymo Dvilų krašte Vokietijos imperijos laikais.

Čia palaidotas ir kitas Dvilų viršaitis ir priešpaskutinis prieškario kunigas Ferdinandas Radtkė, tarnavęs Doviluose 1902–1937 (Pirmojo pasaulinio karo metais caro valdžios buvo ištremtas į Sibirą), kito dvaro, buvusio pietvakarinėje Dvilų dalyje, savininkas Hermanas Hottey, kilęs iš Kuršo bajorų giminės, žymios Dvilų miestelio giminės atstovo Mikelio Mačkaus keturi sūnūs ir kiti pagarbos verti asmenys, kurių paminklai ir jų įrašai yra sunykę, todėl svarstyta ir dėl kai kurių iš jų paminklų atkūrimo, kol yra gyvų liudininkų, žinančių, kur yra jų palaidojimo vietos, arba bent jau bendros informacijos dėl šių žmonių prie kapinių. Pagarba turi būti išreikšta žmonėms, kurie kūrė garbingą krašto istoriją, – sudarkytą ir išniekintą būtent sovietmečiu.

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narių vardu
Pirmininkas Alfredas Šiaulys

GARGŽDŲ MUZIKOS MOKYKLOS TARYBA

Kvietinių g. 2, Gargždai, el. p. neringa@zemgulis.lt, tel. nr. 8 688 01272

Klaipėdos rajono merui

Broniui Markauskui

DĖL SOVIETINĖS SIMBOLIKOS PAŠALINIMO

2022 kovo mėn. 7 d.

Gargždai

Mes, Gargždų muzikos mokyklos Taryba, atsižvelgdami į susiklosčiusią padėtį Ukrainoje, krepiamės į Jus su prašymu panaikinti ant Muzikos mokyklos fasado esančią tarybinę simboliką.

Turint omenyje tamsią šio pastato paskirtį gūdžiu sovietmečiu ir tai, kad dabar čia ugdomi mūsų rajono vaikai bei jaunimas, manome, jog ši simbolika nekoreliuoja su mūsų įstaigos deklaruojamomis vertybėmis ir tautiška ugdymo dvasia.

Prieš keletą metų vykusiuose svarstymuose, miesto istorikai pavadino šią simboliką "Dominante, apvainikuojančia skurdų senamiesčio architektūros ansamblį". Mūsų nuomone, ši dominantė yra tikras disonansas gyvenant laisvame europietišrame mieste.

Į mūsų rajoną priimame nuo Sovietų sąjungą trokštančio atkurti diktatoriaus sukulto karo baisumų bėgančias šeimas, tad manome, jog tokio, tikrai dviprasmiško pobūdžio simbolikai, dabartiniame karo fone neturi likti vietos.

Tarybos pirmininkė

Neringa Žemgulienė

Tarybos nariai:

Justas Katauskis

Violeta Jokubaitienė

Giedrė Malūnavičienė

Albertas Žilys

Ieva Kazlauskienė

Stanislovas Adomavičius

Ilja Gun

Sandra Matulionienė

Kristina Uogintienė

Martynas Ratas

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

KLAIPĖDOS RAJONE IŠLIKUSIŲ SOVIETMEČIO IDEOLOGIJOS SIMBOLIŲ, PALAIDOJIMO VIETŲ IR PAMINKLŲ VERTINIMO DARBO GRUPĖS POSĖDIS DALYVIŲ SĄRAŠAS

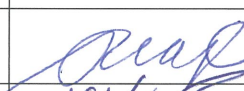

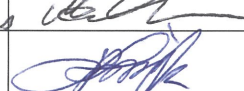
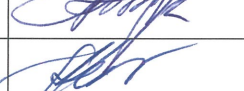
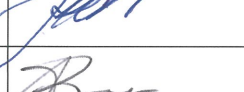

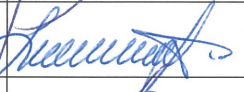
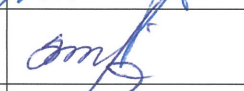
2022-04-12

Gargždai

Posėdžio pradžia 13 val.

Posėdžio pabaiga 14.30 val.

POSĖDŽIO DALYVIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Organizacijos pavadinimas, pareigos	Parašas
1.	Silva Pocytė	KU BŽAAI	
2.	Vygantas Vareikis	KU BEIŠI	
3.	Marius Mečius	Gargždų miesto mairieja	
4.	Rasa Linčiūnė	Tarybos narė	
5.	Alta Kinderienė	NKP Tarybos narė sekreterė	
6.	Vigilija Paulionienė	NKP vertinimo tarybos narys, architektė	
7.	Geitė Kapravoronienė	ATPS sekretorė	
8.	Rasa Petrauskienė	KRS	
9.	Indrita Šiutikienė	sen. vicemerė	
10.	Sonata Šmadauskienė	ATPS padėjėja	
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			

Vytautas BUTKUS

Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos narys

Klaipėdos rajono savivaldybės merui Broniui Markauskui
Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktoriui Justui Ruškiui
Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos nariams

PRAŠYMAS

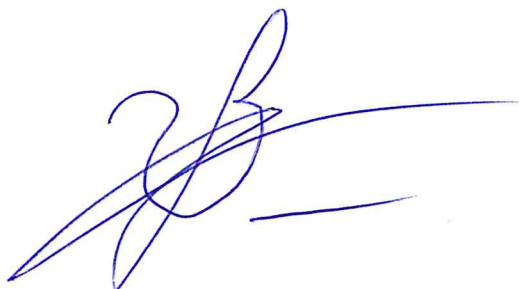
2022 m. balandžio 5 d.

Prašau Klaipėdos rajono savivaldybės administraciją išanalizuoti ir pagal esamas galimybes kuo skubiau pateikti galimus sprendimus visiems Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos nariams:

1. Dėl sovietinių karių kapų perkėlimo iš Gargždų miesto parko, Dvilų ir Kretingalės miestelių centrų į masinę kapavietę Vėžaičių miestelio kapinėse arba sukuriant jiems naują tinkamą ir pagarbią kapavietę kitose Klaipėdos rajono savivaldybėje esančiose kapinėse. Minimas sovietinių karių kapinių teritorijas išvalyti ir šias teritorijas istoriškai atkurti tokias, kokios buvo iki Antrojo pasaulinio karo (pavyzdžiui, Gargždų parke turint omenyje dvarvietę) arba pritaikyti visuomenės poreikiams pagal dabartinius miesto ir miestelių poreikius.

2. Dėl nuoseklios peržiūros, ar Klaipėdos rajone nėra likusių paminklų, atminimo lentų, pavadinimų, ženklų, iškabų ar kitų simbolių, kurie atspindi sovietų okupaciją Lietuvoje arba turi kitus sovietinės simbolikos požymius. Esant tokiems objektams – organizuoti jų pašalinimą.

Tarybos narys

Vytautas Butkus

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
Kultūros paveldo departamentui
Lietuvos savivaldybių asociacijai
Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijai
Lietuvos Respublikos Seimo frakcijoms (pagal sąrašą)

KREIPIMASIS DĖL SOVIETINĘ SANTVARKĄ PROPAGUOJANČIŲ GATVIŲ PAVADINIMŲ KEITIMO

2022-03-08, Nr. 22-018
Vilnius

Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (toliau – LiJOT) – didžiausia skėtinė jaunimo organizacijų sąjunga Lietuvoje, vienijanti 70 nacionalinių nevyriausybinių jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei savivaldybių jaunimo organizacijų tarybų, reiškia susirūpinimą dėl iki šių dienų Lietuvoje matomų gatvių pavadinimų, kurie propaguoja sovietinius herojus bei buvusią santvarką.

Lietuvos miestuose ir miesteliuose priskaičiuojama 47 S. Nėries vardo gatvės, 35 P. Cvirkos, taip pat 20 Melioratorių gatvių ir 17 Kosmonautų gatvių. Šį sąrašą dar būtų galima papildyti 3 Kolūkiečių ir 2 Komunarų gatvėmis¹. Taip pat šalyje turime gatvių, kurios šlovina ir sovietmečiu nusipelnčius partinius veikėjus. Nors 2008 metais Lietuvoje priimtas Susirinkimų įstatymo papildymas 8 straipsnio 5 punktu² ir Administracinių teisės pažeidimų kodekso papildymas 188 (18)³ straipsniu uždraudė viešojoje erdvėje naudoti nacistinius ir sovietinius simbolius tai nepalietė gatvių pavadinimų – teisę spręsti dėl jų likimo yra palikta Lietuvos savivaldybėms. Yra pastebima, kad vietos gyventojai sovietinio palikimo atsisakyti nenori⁴ arba nesiryžta keitimo inicijuoti, o savivaldybės realių pokyčių šiuo klausimu nesiima. Siūlymų naikinti tokio tipo gatves galima

¹ Ugnius Antanavičius, „Lietuvos miestų gatvių vardai vis dar šlovina sovietinius herojus“, 15min.lt, 2018 m. liepos 6 d. Prieiga per internetą: <<https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/lietuvas-miestu-gatviu-vardai-vis-dar-slovinasovietinius-herojus-56-997264>>

² Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, 524 straipsnis. Nacistinių ar komunistinių simbolių platinimas ar demonstravimas. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/48731d9054f311e88525a4bc7611b788>

³ Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas, 188-18 straipsnis. Nacistinių ar komunistinių simbolių platinimas ar demonstravimas. Prieiga per internetą: https://www.infolux.lt/portal/start_ta.asp?act=doc&fr=pop&doc=103787&title=Lietuvos%20Respublikos%20administracini%C5%B3%20teis%C4%97s%20pa%C5%BEidim%C5%B3%20kodeksas

⁴ BNS, „Kolūkiečių gatvių gyventojai nenori pokyčių“, 2016 m. rugsėjo 23 d. Prieiga per internetą: <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/kolukieciu-gatviu-gyventojai-nenori-pokyciu.d?id=72373670>

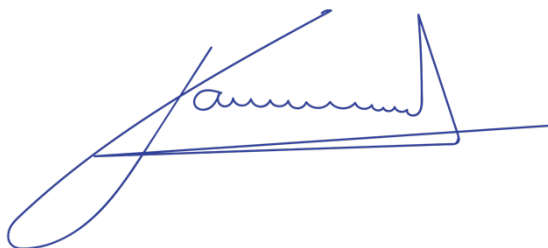
išvysti, tačiau jie tarybose būna atmesti. Gyventojų požiūris ir valdžios neveiknumas šiuo klausimu diskredituoja Lietuvą tarptautinėje erdvėje, sudaro klaidingą įvaizdį atvykusiems turistams ir mūsų jaunajai kartai, ypatinga atsižvelgiant į šių dienų kontekstą.

Vykstant karui Ukrainoje matome, kad daugelyje sričių ryšiai su Rusija yra nutraukiami ir ypatingai jautriai reaguojama į likusias sąsajas su Sovietų sąjunga. Toks komunizmo palikimas gatvių pavadinimuose skatina sovietinę nostalgiją, kuri gali būti palanki Kremliaus vykdomai politikai.

Manome, kad Lietuva, siekdama atsiriboti nuo praeityje patirtos sovietinės priespaudos, neišvengiamai turi pakeisti ir nuo seno likusius gatvių pavadinimus, taip pat užtikrinti, kad tokie gatvių vardai neatsirastų ateityje. Atsižvelgiant į tai, kad panašaus pobūdžio įstatymai jau yra priimti, raginame:

1. Lietuvos Respublikos Seime teikti įstatymo projektą draudžiantį propaguoti sovietinę arba kitą totalitarinę santvarką gatvių pavadinimuose.
2. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centrui nustatyti tikslų gatvių sąrašą, kurios aiškiai asocijuojasi ir propaguoja sovietinius herojus ir sovietinę santvarką.
3. Savivaldybėms išsamiai peržiūrėti savo teritorijoje esančių gatvių pavadinimus bei įsitikinti, ar jos atitinka ir gerbia istorinę atmintį.

Prezidentas

Lukas Kornelijus Vaičiakas

K. Briedytė, kotryna.briedyte@lijot.lt, 8 659 55 153.

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TS-LKD frakcija

Klaipėdos rajono savivaldybės
administracijos Direktoriui Justui Ruškiui

Prašymas

Gargždai

2022-04-06

DĖL PETRO CVIRKOS GATVĖS GARGŽDŲ MIESTE PAVADINIMO KEITIMO

Gerb. administracijos direktoriau, prašome teikti svarstyti klausimą dėl Gargžduose esančios Petro Cvirkos gatvės pavadinimo keitimo, nes:

Petras Cvirka nuo pat XX a. 4-ojo dešimtmečio bendradarbiavo su pagrindine Lietuvos komunistų partijos (LKP) vadovybe, palaikė ryšius su sovietų diplomatais ir saugumo tarnybomis. Remiantis LKP ir Valstybės saugumo departamento archyvine medžiaga, 1940 m. vasarą P. Cvirka formaliai tapo sovietų okupuotos Lietuvos komunistinio režimo talkininku, o prieš tai net devynerius metus siekė įgyti LKP pasitikėjimą ir vykdė partijos nurodymus dirbdamas leidiniuose įsteigtose ar susijusiose su komunistais.

Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą P. Cvirka nedelsdamas įstojo į LKP ir buvo išrinktas į taip vadinamą Liaudies Seimą. Netrukus po to, P. Cvirka pateko tarp dvidešimties patikimiausių kolaborantų, 1940 m. liepos pabaigoje važiavusių į Maskvą „parvežti saulės“ Lietuvai ir maldauti, kad Lietuva būtų priimta į SSRS sudėtį – taip nutiesdamas teisinį kelią Sovietų okupacijai.

Po II Pasaulinio karo, P. Cvirka buvo paskirtas sovietinės Lietuvos rašytojų sąjungos pirminku ir 1945 metais viename Rašytojų sąjungos susirinkime kategoriškai pareikalavo, kad sovietinėje Lietuvoje nebūtų spausdinami Vinco Kudirkos kūriniai. Vadovaudamas Rašytojų sąjungai P. Cvirka šalinio iš organizacijos ir saugumui skundė kolegas už antisovietines pažiūras.

P. Cvirka savo darbais ir kūryba tiesė kelią sovietinei okupacijai, už ką po mirties sovietai jo garbei skyrė gatvės pavadinimą Gargždų mieste. Tačiau jei sovietinės valdžios motyvus, įmanoma suprasti, nesuvokiama yra tai, kodėl nepriklausomybę atkovojojoje ir jau trečią dešimtmetį savo laisvą valstybę kuriančioje Lietuvoje mūsų mieste tebėra gatvė pavadinta šio sovietų valdžiai lojalaus veikėjo vardu.

Atsižvelgdami į tai, mes, žemiau pasirašiusieji, Klaipėdos rajono savivaldybės TS-LKD frakcijos nariai, teikiame siūlymą Petro Cvirkos gatvės pavadinimą pakeisti į Viliaus Gaigalaičio gatvę, Lietuvos valstybingumą, šio krašto istoriją atspindinčiu gatvės vardu arba Kovo 11-sios.

Trumpai apie Viliaus Gaigalaičio nuopelnus. Jis, Klaipėdos krašto dvasininkas, filosofas, teologijos mokslų daktaras, politikas, kultūros bei visuomenės veikėjas, lietuviybės puoselėtojas. Jam buvo nesvetimos labdarybės idėjos, rūpėjo padėti gimtojo krašto žmonėms.

1903 m., 1908 m. ir 1913 m. Klaipėdos ir Šilutės lietuvininkų išrinktas Prūsijos landtago deputatu stengėsi ginti lietuvininkų reikalus, rūpinosi lietuvių kalbos išsaugojimu, jos išlaikymu mokyklose ir bažnyčiose.

Rašė memorandumus dėl Klaipėdos krašto atsiskyrimo nuo Vokietijos. Per Pirmąjį pasaulinį karą rūpinosi Rusijos imperijos kariuomenės Mažojoje Lietuvoje paimtais belaisviais lietuviams.

Kaip Lietuvos valstybės politikams gerai pažįstamas ir didelį autoritetą lietuvininkų tarpe turėjęs veikėjas, 1920 m. kooptuotas į Lietuvos Tarybą. 1919–1920 m. dienraščio „Lietuva“ redaktorius.

1921 m. buvo Lietuvos vyriausybės nusiųstas į Londoną tartis dėl Klaipėdos krašto ateities.

1922 m. vadovavo Klaipėdos krašto lietuvių delegacijai Ambasadorių konferencijoje, sprendusioje šio krašto likimą. Dalyvavo daugelio draugijų veikloje, tarptautinėse mokslinėse konferencijose, palaikė ryšius su kultūros ir mokslo žmonėmis.

1905–1939 m. vadovavo krikščioniškai evangeliškai draugijai „Sandora“, redagavo ir leido jos laikraštį „Pagalba“, įsteigė viešąją biblioteką.

Steigė lietuvių jaunimo, labdaros organizacijas, senelių prieglaudą, (viena iš jų yra mūsų rajone, tai Viliaus Gaigalaičio globos namai), knygynus, bibliotekas. Lietuvių literatūros draugijos, Lietuvių mokslo draugijos narys. Daugelio lietuvių etnografinių parodų Mažosios Lietuvos miestuose ir Berlyne rengėjas.

1925–1933 m. Lietuvos evangelikų liuteronų konsistorijos prezidentas, priešinosi Klaipėdos krašto vokietinimui.

1922 m. įkūrė „Aukuro“, 1924 m. – Klaipėdos krašto ir miesto muziejus, 1926 m. įsteigė Klaipėdos krašto Mokyklų draugiją.

1891–1893 m. bendradarbiavo „Varpe“, 1892–1994 m. – „Vienybėje lietuvininkų“. 1904–1931 m. leido ir redagavo „Sandoros“ organizacijos laikraštį „Pagalba“.

Viliaus Gaigalaičio nuopelnai tėvynei įvertinti II ir III laipsnio Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinais, Lietuvos Nepriklausomybės 10 metų jubiliejiniu medaliu, o Latvijos universitetas 1933 m. jam suteikė teologijos Garbės daktaro vardą. Jo palaikai perlaidoti priekuliškių kapinaitėse Elniškės kaime.

Antras variantas, Kovo 11-tosios gatvė, įprasmintų Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną.

Klaipėdos rajono savivaldybės TS-LKD frakcijos nariai:

Rasa Linkienė

Alfredas Šiaulys

Virgilijus Skuodas

Jonas Dumašius

Vida Ronkaitytė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Klaipėdos rajono savivaldybė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Klaipėdos rajone išlikusių sovietmečio ideologijos simbolių, palaikymo vietų ir paminklų vertinimo darbo grupės pasitarimo protokolas
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-04-26 Nr. A6-160
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sonata Šmatauskienė Patarėjas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-25 17:08
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2021-07-07 09:37 - 2024-07-06 09:37
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rasa Petrauskienė Administracijos direktoriaus pavaduotojas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-25 20:55
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2019-10-11 20:56 - 2024-10-09 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Daiva Beliokaitė Vyriausiasis specialistas (kalbos tvarkytojas)
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-04-26 09:23
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2022-01-17 09:25 - 2027-01-16 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	6
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	0
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	A23-2107.pdf
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl sovietinės simbolikos pašalinimo (1).pdf
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Posedzio dalyviu sarasas_2022-04-25.pdf
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Vytautas.Butkus_2022-04-05 (1).pdf
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-

Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Sav. asociacija raštas (1).pdf
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Tarybos narių raštas.pdf
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20220421.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-05-13)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-05-13 nuorašą suformavo Sonata Šmatauskienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-